

**Strategi for
Det Nationale Forskningscenter for
Arbejds miljø**

2019-2022

**Det Nationale Forskningscenter
for Arbejds miljø**

December 2018

1. Mission, vision og langsigtede effekter for samfundet

1.1 Mission og vision

Mission

Vi forsker, formidler og uddanner for at bidrage til et sundt og sikkert arbejdsmiljø i Danmark.

Vision

Vi skaber viden, som inspirerer og anvendes af arbejdspladser, myndigheder og andre aktører i deres indsats for at udvikle et godt arbejdsmiljø.

1.2 Langsigtede effekter for samfundet

NFA har følgende langsigtede effektmål:

- 1) NFA's arbejdsmiljøovervågning og forskningsbaserede viden bidrager til at opfylde målene i de nationale arbejdsmiljøstrategier.
- 2) NFA's forskning, videnhjemtagning og arbejdsmiljøovervågning bidrager i væsentlig grad til at skabe videngrundlaget for arbejdsmiljøindsatsen og arbejdsmiljøreguleringen i Danmark.
- 3) NFA bidrager til at identificere, udforske, forebygge og håndtere fremtidens arbejdsmiljøudfordringer og nye potentielle risici på arbejdspladser i Danmark og internationalt.

2. Rammevilkår

Lovgivningsmæssige rammer

NFA er en sektorforskningsinstitution, som forsker indtil højeste internationale niveau for at kunne:

- rådgive og udføre myndighedsopgaver inden for institutionens kerneområder
- udføre udviklingsarbejde med et klart samfundsmæssigt sigte
- formidle forskningsbaseret viden til arbejdspladser, myndigheder, arbejdsmarkedets parter og arbejdsmiljørådgivere
- medvirke til at uddanne forskere og forestå undervisning på universiteterne inden for sine kerneområder

NFA er en del af Beskæftigelsesministeriets koncern (BM). NFA er en uafhængig sektorforskningsinstitution¹ med en bestyrelse, der fastsætter de generelle retningslinjer for NFA's organisation, langsigtede virksomhed og udvikling. NFA's direktør varetager den daglige ledelse og personaleledelse. Direktøren ansættes af ministeren efter indstilling fra bestyrelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 581 af 1. juni 2014.

Strategien er udarbejdet med udgangspunkt i NFA's nuværende opgaver. Politiske beslutninger, som opfølgning på ekspertudvalgets anbefalinger, kan således medføre ændringer og justeringer i strategien.

Forskningskvalitet

NFA skal levere forskning, som mindst er på højde med de danske universiteters forskning. Forskningsresultater kvalitetssikres gennem publiceringen i peer reviewede videnskabelige tidsskrifter, og NFA tilstræber tidsskrifter med høj impact factor inden for de pågældende forskningsområder. Derudover sikres kvaliteten af NFA's forskning gennem en uafhængig evaluering af forskningscentrets virksomhed, som gennemføres af et internationalt evalueringspanel ca. hvert 5. år. Evalueringen er senest gennemført i 2014 og planlægges gennemført igen i 2020. Som forskningsinstitution værner NFA om videnskabetikken og har tilsluttet sig Code of Conduct for Research Integrity.

Relevans og anvendelsesorientering

NFA vil styrke relevans og anvendelsesorientering af forskningen både på arbejdsplads- og samfundsniveau. I strategiperioden vil NFA inden for alle forskningsområder udvikle og implementere en systematik og organisering, der skal sikre, at relevante interessenter og målgrupper bliver inddraget i hele forskningsprocessen fra forskningsidé til anvendelse af forskningsresultaterne i praksis. NFA samarbejder derfor tæt med myndigheder, arbejdsmarkedets parter, arbejdsmiljøprofessionelle, arbejdspladser, EU og andre interessenter.

Det er et grundlæggende formål for NFA, at en væsentlig del af produceret viden og forskningsresultater omsættes til praksis og anvendes på danske arbejdspladser. NFA vil derfor styrke den del af forskningen, der foregår i direkte samarbejde med myndigheder, arbejdsmarkedets parter, arbejdsmiljøprofessionelle og arbejdspladserne. NFA vil forske i, hvorledes forskningsresultater ikke alene formidles, men også i hvordan de kan implementeres i praksis, herunder hvorledes man gennem dialog mellem forskere og ledere og medarbejdere på arbejdspladserne kan få feedback og fremme ny praksisnær forskning.

Myndighedsopgaver og -betjening

NFA bidrager i samspil med myndighederne til den samlede arbejdsmiljøindsats. NFA's forskningsbaserede viden bidrager til BM's grundlag for policyudvikling, prioritering og planlægning af arbejdsmiljøindsatsen. I samarbejde med myndigheder indsamles data og udarbejdes analyser afspejlende aktuelle vidensbehov. NFA gennemfører overvågning af det danske arbejdsmiljø gennem survey- og registerbaserede undersøgelser, som danner grundlag for en del af centrets videnberedskab for myndighederne, herunder opfølgningen på den nationale arbejdsmiljøstrategi. NFA indgår i et koordineret samarbejde med Arbejdstilsynet (AT) for at sikre, at såvel national som international forskning anvendes aktivt i arbejdsmiljøindsatsen. NFA vil i strategiperioden sammen med AT arbejde aktivt for at styrke vidensoverførslen og anvendelsen af forskningen i myndighedsindsatsen. Målet for det fælles systematiske arbejde er at opbygge den viden, der er forudsætningen for at kunne tilrettelægge evidensbaserede forebyggelsesindsatser på arbejdsmiljøområdet.

Samarbejde

Som nationalt forskningscenter er NFA det centrale omdrejningspunkt for arbejdsmiljøforskningen i Danmark. Det er derfor afgørende, at NFA vedvarende udvikler relationerne til samarbejdspartnerne inden for forskning, formidling, uddannelse og myndighedsbetjening. De væsentligste samarbejdspartnere er: universiteter, arbejdsmedicinske klinikker,

sektorforskningsinstitutioner, myndigheder, arbejdsmarkedets parter, herunder Branchefællesskaberne for Arbejds miljø (BFA), arbejdsmiljøprofessionelle m.fl.

Ved at samarbejde med nationale og internationale forskergrupper har NFA's forskning en stærk faglig position nationalt og internationalt, hvilket giver stærke samarbejds muligheder og dermed adgang til flere nationale og internationale data og forskningsresultater. NFA deltager i internationalt samarbejde over det meste af verden for at bidrage til koordinering af forskningen og til den internationale vidensopbygning samt for at kunne hjemtage viden fra andre lande. NFA indgår bl.a. i partnerskabet af europæiske arbejdsmiljøforskningsinstitutioner (PEROSH) og samarbejder med en række forskningsgrupper med deltagere fra udenlandske universiteter og forskningsinstitutioner. I det nordiske samarbejde bidrager NFA i samarbejdet mellem arbejdsmiljøinstitutioner, fx inden for rammerne af "The Nordic Occupational Health and Safety Initiative" (NOSHI). NFA deltager i Den Nordiske Ekspertgruppe, der samarbejder om kriteriedokumenter for grænseværdier. Desuden er NFA medlem af Nordisk Arbejds miljøudvalg og indgår i den nordiske efteruddannelsesinstitution NIVA. Endelig samarbejder NFA med EU's arbejdsmiljøagentur.

Økonomi

Som sektorforskningsinstitution er NFA's økonomi sammensat af bevillinger fra finansloven (basisbevilling og øremærkede satspuljebevillinger) samt eksterne forskningsbevillinger, som hjemtages alene eller i samarbejde med andre nationale eller internationale forskere gennem ansøgninger til forskellige forskningsfonde.

NFA vil fortsat aktivt arbejde på at øge hjemtagningen af eksterne bevillinger. Hjemtagningen sker i en stadig mere intensiv konkurrence med danske og udenlandske forskningsinstitutioner. Bevillinger fra Arbejds miljøforskningsfonden er fortsat hovedindtægtskilden for NFA, men fundraisingen rettes også mod en række nye indtægtskilder, fx pensions- og forsikrings selskaber. NFA opdaterer løbende sin fundraisingstrategi. Det sker i takt med, at nye muligheder opstår nationalt og internationalt, herunder både på EU- og på nordisk plan.

3. NFA's kerneopgaver

NFA's væsentligste kerneopgave er forskning. Formidling og uddannelse udgør de øvrige to kerneopgaver. De samlede kerneopgaver bidrager væsentligt til at skabe og formidle viden grundlaget for forebyggelse og løsning af arbejdsmiljøudfordringer i Danmark. Kerneopgaverne bidrager også til at styrke den samlede arbejdsmiljøindsats i Beskæftigelsesministeriet, hvor forebyggelse, løsningsmuligheder, tilsyn, arbejdsskader og forskning på arbejdsmiljøområdet i højere grad skal sammentænkes.

Det primære output af kerneopgaverne er viden formidlet gennem videnskabelige publikationer, reviews, citationer, bøger, rapporter, notater, vidensoversigter og på konferencer og formidlingsmøder samt gennem nyheder på NFA's medier og på de sociale medier. Endelig deltager NFA i uddannelse, herunder undervisning og vejledning af studerende.

Forskning, forskningsformidling og bred formidling bindes sammen ved, at NFA systematisk inddrager interessenter og målgrupper fra ansøgningsfasen til at resultaterne er implementeret i praksis. Derved bidrages til at sikre en høj grad af relevans og anvendelse af output og til størst mulig effekt i myndighedernes og arbejdspladsernes arbejdsmiljøindsats.

Forskning

Forskningskvalitet er afgørende for NFA's troværdighed.

Den samlede forskningsindsats skal bidrage med relevant og anvendelsesorienteret viden, der gør det muligt for myndighederne, arbejdsmarkedets parter, arbejdsmiljøprofessionelle og arbejdspladserne at forebygge og håndtere arbejdsmiljøudfordringerne. Dette skal bidrage til at sikre alle ledere og medarbejdere et sundt arbejdsmiljø hele livet.

NFA's forskning er både teoretisk og metodisk anvendelsesorienteret og relevant for interessenter og myndigheder.

NFA's forskning er tværvideenskabelig og anvender metoder fra flere videnskaber. Forskerne arbejder på tværs af NFA's forskningsområder sammen i en lang række projekter, nationalt og internationalt. Det tværfaglige forskningssamarbejde bidrager til, at NFA får en bredere tilgang i sin forskning.

Der er fortsat behov for forskning om årsagssammenhænge i de kendte nuværende arbejdsmiljøproblemer, men der er samtidigt behov for forskning i arbejdsmiljø i det hastigt forandrede arbejdsmarked. NFA vil prioritere forskning, der både bidrager til at kunne generalisere og overføre viden fra en arbejdsmiljøpåvirkning til en anden (fx forskellige typer partikler) og til identifikation af forebyggelsespotentialer og interventioner. NFA vil desuden prioritere forskningen i forebyggelsesmetoder, herunder forske i hvordan den forskningsbaserede viden kan implementeres i arbejdspladsernes arbejdsmiljøindsats. Det er herunder vigtigt at undersøge, hvad der hæmmer henholdsvis fremmer, at viden anvendes i praksis.

NFA forsker både i de positive og negative faktorer i arbejdsmiljøet samt samspillet mellem dem. Risikofaktorer undersøges med henblik på at afdække betydningen for trivsel og helbred. Viden om årsagssammenhænge i arbejdsmiljøet i bred forstand mellem risikofaktorer og eventuelle helbredsmæssige konsekvenser er vigtig for at kunne forebygge og håndtere arbejdsmiljøproblemer. NFA undersøger og afprøver i interventionsforskningen konkrete indsatser og forebyggelsesmetoder med henblik på at kunne gøre arbejdspladserne i stand til at forebygge og løse deres arbejdsmiljøproblemer.

Inden for alle forskningsområder arbejder NFA med at udvikle, implementere og evaluere de metoder, der anvendes i forskningen. NFA bidrager desuden til udviklingen af metoder til måling af arbejdsmiljøet i fx spørgeskemaer, der måler psykosocialt arbejdsmiljø, social kapital, sikkerhedsklima, fysisk belastning, nanopartikler og støv på arbejdspladserne. NFA stiller viden, metoder og redskaber frit til rådighed for alle nationalt og internationalt.

I det fremtidige samarbejde med andre forskningsinstitutioner vil det blive prioriteret at inddrage forskningsdiscipliner, som øger bredden i NFA's forskning. Der vil blive lagt vægt på hjemtagning af viden og konkret samarbejde med forskere med kompetencer inden for arbejdsmiljøøkonomi, ledelse og organisation.

NFA samarbejder nationalt og internationalt for at bringe viden ud og tage viden hjem. Det brede samarbejde både nationalt og internationalt betyder, at NFA kan levere bedre rådgivning af myndighederne og bidrage til policyudvikling. Desuden opnår NFA større gennemslag – både blandt andre forskergrupper, forskningsinstitutioner og blandt NFA's interessenter.

NFA's forskning er organiseret i følgende områder:

- 'psykosocialt arbejdsmiljø'
- 'muskel- og skeletbesvær og fysisk arbejdsbelastning'
- 'arbejdsulykker og sikkerhedskultur'
- 'kemisk arbejdsmiljø'
- 'arbejdsmiljø og epidemiologi'

Områderne omfatter de nationalt prioriterede og mest væsentlige arbejdsmiljøudfordringer.

Den stigende levealder og lovbestemte stigende pensionsalder nødvendiggør, at forskningen bidrager til at afdække de forskellige risikofaktorer, der knytter sig til et længere arbejdsliv. NFA vil samtidigt fokusere på positive arbejdsmiljøfaktorer, der medvirker til at motivere og fastholde seniorer i arbejde. Forskningen skal bidrage med viden om, hvordan et langt og sundt arbejdsliv sikres gennem forebyggende indsatser allerede fra det tidspunkt, unge starter på arbejdsmarkedet. Forebyggelsesindsatser er nødvendige gennem hele arbejdslivet, men det er også vigtigt at forske i, hvordan arbejdsmiljøpåvirkninger påvirker og akkumuleres gennem arbejdslivet, og i løsninger for seniorer, der har svært ved at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet.

NFA forsker derfor i strategiperioden i et tværgående forskningstema om:

- Et sundt og sikkert arbejdsliv – arbejdsmiljøfaktorers betydning for fastholdelse og for seniorers arbejdsliv

Forskningsområder

Forskningen i psykosocialt arbejdsmiljø, muskel- og skeletbesvær og arbejdsulykker dækker de tre prioriterede områder i den nationale arbejdsmiljøstrategi frem mod 2020. Der er brug for mere viden om udviklingen i udbredelsen af kemiske og biologiske risikofaktorer i arbejdsmiljøet. Derfor gennemfører NFA både en kortlægning af de mest forekommende udsættelser og af risikofaktorer, der potentielt kan føre til alvorlige helbredseffekter, og det vurderes, hvor der er et særligt behov for en forebyggende indsats. Forskningsområdet for kemisk arbejdsmiljø er udtryk for behovet for at forske i væsentlige arbejdsmiljøudsættelser, hvad enten det er nuværende eller fremtidige arbejdsmiljøudsættelser, der knytter sig til udvikling og udnyttelse af nye teknologiske potentialer. Nanoteknologi er et godt eksempel på nye teknologiske landvindinger, hvor det er nødvendigt at have opmærksomhed på sikkerhedsaspektet, og flere vil givetvis komme til i fremtiden.

Forskningen i arbejdsmiljø og epidemiologi afdækker sammenhænge mellem risikofaktorer og helbredskonsekvenser på tværs af alle forskningsområder samt sammenhænge mellem kronisk sygdom og arbejdsmarkedstilknytning.

Arbejdsmiljøets samspil med hastigt ændrede arbejdsmarkedsforhold er et centralt element i en stor del af forskningen. Forskningen afdækker eksempelvis betydningen af arbejdsmiljø og helbred for fastholdelse på arbejdsmarkedet, udstødning, fravær, arbejdsevne og tilbagevenden til arbejde.

NFA's forskning skal desuden identificere og bidrage med viden til håndtering af fremtidens arbejdsmiljøudfordringer og muligheder. Derfor forsker NFA også i positive og negative konsekvenser for arbejdsmiljøet som følge af fx digitalisering, robotisering, platformøkonomi og andre nye former for beskæftigelse og organisatoriske forandringer. Det sker samtidig med, at der fortsat er et stort behov for forskning i de mere kendte nuværende arbejdsmiljøudfordringer.

Psykosocialt arbejdsmiljø

Det psykosociale arbejdsmiljø er et af de prioriterede områder i den nationale arbejdsmiljøstrategi, og NFA ønsker med forskningen i psykosocialt arbejdsmiljø at skabe viden, som bidrager til sunde og sikre arbejdspladser, hvor medarbejderne undgår psykisk og psyko-fysiologisk betingede lidelser samt bibeholder en høj arbejdsevne. Der forskes både i risikofaktorer og deres konsekvenser for helbred og trivsel samt i positive faktorer, der kan fremme et godt psykosocialt arbejdsmiljø. NFA prioriterer forskningen i psykosocialt arbejdsmiljø inden for følgende centrale temaer: 1) Det psykosociale arbejdsmiljø og helbred, 2) Organisation og sociale relationer, og 3) Arbejdsfastholdelse. Et emne, der går på tværs af temaer, er også forskning i forebyggelse af mobning, vold, chikane, herunder sexchikane, og negative handlinger på arbejdspladsen, som NFA samarbejder med andre forskningsmiljøer om.

I forskningen om *psykosocialt arbejdsmiljø og helbred* undersøges faktorer, som kan påvirke arbejdstageres fysiske og mentale helbred og trivsel. I strategiperioden vil NFA især fokusere på at udnytte de meget store datamængder, som NFA har adgang til gennem et etableret samarbejde med andre internationale forskningsinstitutioner. Dette globale samarbejde giver mulighed for at kunne gennemføre studier af meget høj kvalitet om sammenhænge mellem arbejde og helbred.

Forskningen i *organisation og sociale relationer* er prioriteret, fordi det er væsentligt for skabelsen af et godt psykisk arbejdsmiljø og fokuserer på de sociale og organisatoriske forhold, herunder hvordan man gennem gode relationer kan udvikle den sociale kapital på arbejdspladsen og hvordan man kan gennemføre forandringer på en måde, der ikke påvirker medarbejdernes helbred, trivsel og engagement.

I forskningen i *arbejdsfastholdelse* undersøges arbejdsfastholdelse for særlige grupper på arbejdsmarkedet, herunder hvilke faktorer, der gør, at grupperne fastholdes og vender tilbage til arbejde og inkluderes på arbejdsmarkedet, og hvilke faktorer der gør, at de forlader arbejdsmarkedet.

Muskel- og skeletbesvær og fysisk arbejdsbelastning

Muskel- og skeletbesvær er et af de prioriterede områder i den nationale arbejdsmiljøstrategi, og NFA ønsker med forskningen i muskel- og skeletbesvær og fysisk arbejdsbelastning at skabe viden, som bidrager til sunde og sikre arbejdspladser, hvor arbejdstagere undgår arbejdsbetinget muskel- og skeletbesvær samt bibeholder en høj arbejdsevne. Forskningen i *fysiske arbejdsbelastninger* omfatter både faktorer, der kan bidrage til at udvikle eller

forværre MSB og faktorer, der kan forebygge og reducere belastninger, smerter og sygdomme. NFA prioriterer forskningen inden for følgende centrale temaer: 1) Fysiske arbejdsbelastninger, der kan bidrage til at udvikle eller forværre MSB, og faktorer, der kan forebygge, reducere og håndtere belastninger, smerter og sygdomme, samt 2) Arbejdsfastholdelse, herunder tilbagevenden til arbejde efter langvarigt sygefravær.

Der sigtes mod at frembringe pålidelig viden om dosis-respons-sammenhænge for fysiske belastninger i arbejdet samt viden om potentielt betydelige risikofaktorer for MSB og de mulige konsekvenser for arbejdstagernes arbejdsevne, sygefravær og tilbagevenden til arbejde. NFA vil desuden udvikle tekniske metoder til at måle ergonomiske faktorer og fysiske belastninger i arbejdet i tæt samarbejde med danske arbejdspladser.

Forskningen i *forebyggelse og håndtering af muskel- og skeletbesvær på arbejdspladser* vil indebære undersøgelser af, hvilke konkrete tiltag, der er effektive i forhold til at forebygge og håndtere MSB på arbejdspladser, samt hvilke tiltag, der i praksis kan implementeres, og hvilke faktorer, der er væsentlige for, at de lykkes. Derudover vil forskningen undersøge, hvordan arbejde kan tilrettelægges, så det i sig selv fremmer sundhed og fysisk arbejdskapacitet (positiv ergonomi).

I forskningen om *arbejdsfastholdelse* vil der gennemføres registerundersøgelser med henblik på at belyse, hvilke faktorer relateret til MSB og fysiske arbejdsbelastninger, der har betydning for fravær og tilbagevenden til arbejdet, og fravær, der fører til afgang fra arbejdsmarkedet.

Arbejdsulykker og sikkerhedskultur

Arbejdsulykker er et af de prioriterede områder i den nationale arbejdsmiljøstrategi, og forskningen i Arbejdsulykker og sikkerhedskultur tilstræber at skabe viden, som bidrager til sunde og sikre arbejdspladser med et højt sikkerhedsniveau og en proaktiv sikkerhedskultur. NFA prioriterer forskningen inden for følgende temaer: 1) Baggrund for og årsager til arbejdsulykker 2) Konkrete tiltag og interventioner, og 3) Vedvarende ulykkesforebyggelse.

I forskningen, der fokuserer på *baggrunden for og årsager til arbejdsulykker*, undersøges, hvilke faktorer, der har betydning for, at der opstår arbejdsulykker, herunder hvorfor nogle grupper af medarbejdere har en øget risiko for at komme ud for arbejdsulykker, og hvorfor der er forskel mellem sammenlignelige lande.

I forskningen om *konkrete tiltag og interventioner* undersøges det, hvilke tiltag der mest effektivt kan forbedre arbejdspladsernes sikkerhed og sikkerhedskultur samt forebygge arbejdsulykker. Herunder også årsager til at arbejdspladser lykkes med at undgå ulykker. Der vil være særligt fokus på brancher med høj risiko for arbejdsulykker samt fokus på særligt udsatte grupper.

Forskningen i *vedvarende ulykkesforebyggelse* er relativt ny og sigter mod at undersøge, hvordan effekterne af ulykkesforebyggelse fastholdes på lang sigt, selv under foranderlige og dynamiske forhold. Indenfor dette tema forsker NFA eksempelvis i Vision Zero strategien.

Kemisk arbejdsmiljø

Forskningen i Kemisk Arbejdsmiljø vil afdække og kortlægge de væsentligste forekomster af kemiske eksponeringer i arbejdsmiljøet i Danmark samt undersøge, hvordan de påvirker udsattes helbred, og hvordan helbredseffekter kan forebygges.

Kemisk arbejdsmiljø omfatter arbejdsmæssig udsættelse for naturligt forekommende og menneskeskabte kemiske stoffer og blandinger af disse og omfatter væsker, partikler, mikroorganismer, røg, damp og gasser i arbejdsmiljøet og deres påvirkning af helbredet.

Introduktionen af nye teknologier, nye materialer og nye anvendelser af kendte materialer medfører behov for løbende opmærksomhed, risikovurderinger og forebyggelsestiltag. Der er også stadig omfattende produktion og anvendelse af stoffer og materialer i Danmark, som medfører kemiske eksponeringer, og der frigives sundhedsskadelige stoffer fra processer såsom svejsning, mekanisk bearbejdning, forbrænding, fremstilling og nedbrydning af polymerer.

NFA prioriterer de alvorligste og mest udbredte arbejdsmiljøproblemer, hvor der er behov for mere viden: NFA vil forske i eksponeringer i arbejdsmiljøet, der kan forårsage kræft, hjerte-karsygdomme, medføre sygdomme i lungerne eller påvirke reproduktionsevnen. NFA vil i særlig grad prioritere brancher og arbejdspladser med udsættelser, der kan føre til alvorlige sygdomme. For at forebygge både hjertekarsygdomme og kræft vil NFA prioritere forskningsindsatser i bygge- og nedrivningsbranchen (hvor der er risiko for udsættelser for asbest, PCB, kvarts, bly m.m.), brancher hvor der er udsættelse for diesel- og andre forbrændingspartikler, PAH og andre kræftfremkaldende stoffer, og rengøringsbranchen, hvor der både forekommer partikler og kræftfremkaldende stoffer.

NFA vil i de kommende år i samarbejde med Arbejdstilsynet gennemgå de gældende danske grænseværdier, således at grænseværdier for de mest aktuelle stoffer og materialer revideres på baggrund af det nyeste videnskabelige videngrundlag.

NFA prioriterer ligeledes forskning, der fokuserer på at afdække biologiske virkningsmekanismer. Dette giver viden om generaliserbarhed og vigtig information til substitution og identifikation af andre forebyggelsestiltag. Endvidere er valide målinger og eksponeringsvurderinger afgørende for kvalificerede risikovurderinger som grundlag for forebyggelse.

På området *kemisk arbejdsmiljø* er regulering et afgørende virkemiddel. NFA vil prioritere at bidrage til dette med vidensgrundlag for såvel forbud som særlige krav til, hvordan stoffer og materialer skal håndteres, som grænseværdier, mærkninger og vejledninger.

Arbejdsmiljø og epidemiologi

NFA vil på forskningsområdet undersøge, hvordan personer kan forblive i arbejde, selv om deres arbejdsevne er reduceret på grund af én eller flere kroniske sygdomme, og hvordan man med en arbejdsmiljøindsats kan bidrage hertil. Arbejdsstyrkens voksende gennemsnitsalder øger i sig selv forekomsten af kroniske sygdomme. Desuden vil der blive fokuseret på korttids- og langtidssygefravær, herunder årsager til tilbagetrækning og arbejdsmiljømæssige incitamentter til at blive på arbejdsmarkedet og dermed bidrage til at sikre det størst mulige arbejdsudbud. Endelig vil der være et særligt fokus på at skabe ny viden om omfanget af sygefravær og sammenhænge mellem arbejdsmiljø og fravær fra arbejde. NFA

vil anvende epidemiologiske metoder med udgangspunkt i spørgeskemadata og registerdata.

Tværgående tema om et sundt og sikkert arbejdsliv – arbejdsmiljøfaktoreres betydning for fastholdelse og for seniorers arbejdsliv

Den demografiske udvikling og den lovbestemte hævelse af pensionsalderen har skabt et voksende behov for forskningsbaseret viden om seniorers arbejdsmiljø og fastholdelse. Der forskes i temaet på tværs af alle forskningsområder på NFA. Forskningen vil bidrage med viden om, hvordan der kan skabes et langt og sundt arbejdsliv. Der vil blive arbejdet med de unges overgang fra uddannelse til arbejde, med overgange i arbejdslivet, med at påvirkninger akkumuleres gennem arbejdslivet samt med fremme af seniorers muligheder for at forblive i arbejde:

Forebyggelse af førtidig afgang fra arbejdsmarkedet. Det vil blive undersøgt, hvilke arbejdsmiljømæssige faktorer, som på individniveau, på arbejdspladsen og i samfundet har betydning for at forebygge førtidig afgang fra arbejdsmarkedet. Seniorers arbejdskapacitet, mentale sundhed og modstandskraft overfor kemiske stoffer vil blive inddraget. Seniorers arbejdsevne er meget forskellig, idet forskellen mellem de mest raske seniorer og de mest syge er meget stor.

Der gennemføres undersøgelser af dels fysiske og psykosociale risikofaktorer, der kan hæmme tilknytningen til arbejdsmarkedet, dels positive faktorer, som fremmer fastholdelsen på arbejdsmarkedet.

Forskningsformidling

Formidling af forskningsbaseret viden er en væsentlig forudsætning for at indfri de langsigtede effekter af NFA's arbejde. Forskningsformidlingen målrettes myndigheder, arbejdsmarkedets parter, herunder BFA'erne, arbejdsmiljøprofessionelle samt medarbejdere og ledere på arbejdspladserne.

NFA publicerer sin forskning i internationale videnskabelige tidsskrifter. Det tilstræbes, at alle globalt kan opnå gratis og direkte fuldttekst-adgang til NFA-publikationer gennem Open Access-publicering. NFA offentliggør forskningsresultaterne på NFA's website, via nyheder og tematiske nyhedsbreve, på konferencer, på NFA's gå-hjem-møder og på sociale medier.

Forskningsformidlingen sker i et tæt samspil med VFA, der varetager NFA's brede formidling, og samspillet er et afgørende afsæt for den efterfølgende brede formidling af forskningsbaseret viden. Resultaterne formidles gennem inddragelse af interessenter på hvert af forskningsområderne og gennem samarbejde, netværk og partnerskaber med andre aktører.

Et overordnet fokus for forskningsformidlingen og for den brede formidling vil fortsat være en mere enstrenget, koordineret videnformidling til arbejdspladserne i et tæt samarbejde mellem NFA og AT.

Særlige indsatsområder vil være at styrke den løbende formidling af viden fra alle forskningsområder og indsamling og formidling af viden om tilsyn og virkemidler. NFA udarbejder analyser, rapporter og vidensoversigter over forskningsresultater, som samler viden

fra egen og andres forskning til brug for myndighedsarbejdet, tilsynsindsatsen og arbejdspladserne.

NFA arbejder vedvarende med at udvikle forskningsformidlingen og vil i strategiperioden undersøge mulighederne for at igangsætte NFA-forskning inden for feltet.

Bred formidling af viden om arbejdsmiljø

Den brede formidling har til formål at ruste arbejdspladserne til at forebygge og løse egne arbejdsmiljøproblemer. Den tager afsæt i arbejdspladser og interessenters behov for let adgang til relevant og sammentænkt information og viden, der omfatter både forskningsbaseret viden, erfaringsbaseret viden og formidling af love og regler. Videntcenter for Arbejdsmiljø (VFA) varetager NFA's brede formidling til ledere, medarbejdere og arbejdsmiljøorganisationen på danske arbejdspladser.

VFA fokuserer især på formidling af forskningsbaseret generisk viden inden for de prioriterede områder i den nationale arbejdsmiljøstrategi suppleret med øvrige prioriterede temaer i NFA's strategi.

I samarbejde med NFA's forskere videreudvikles værdikæden fra forskningen til VFA og videre til BFA'erne og arbejdspladserne. Målet med værdikæden er at styrke udbredelse, forankring, gennemslag og effekt af formidlingen af forskningsbaseret viden. VFA vil fokusere på at omsætte og formidle forskningsresultater fra NFA og andre nationale og internationale forskningsinstitutioner til generisk viden og budskaber, som BFA'erne kan brancherette og udbrede til arbejdspladserne.

Med afsæt i erfaringerne fra eksisterende og nye samarbejdsprojekter, netværk og partnerskaber videreudvikles formidlingssamarbejdet til at være mere målrettet, forpligtende og kontinuerligt. Udvikling af samarbejdet med partssystemet, herunder Arbejdsmiljørådet, BFA'erne og Dialogforum om virksomhedsrettede formidlingsaktiviteter udgør et vigtigt led heri.

Der samarbejdes tæt med AT om en mere enstrengt og koordineret formidling og kommunikation til arbejdspladser og andre interessenter og det fælles AT/VFA-website. Målgrupperne skal her kunne finde viden om arbejdsmiljø ét sted uanset afsender, og arbejdspladsernes ledere og medarbejdere skal fremover tilbydes formidling, der er sammentænkt fra love og regler til forskningsbaseret viden og erfaringsbaseret god praksis. Med det nye fælles AT/VFA-website får arbejdspladserne direkte adgang til den viden, der formidles af NFA/VFA.

Myndighedsopgaver og -betjening

NFA's forsknings-, udrednings- og overvågningsbaserede viden skal nyttiggøres som grundlag for myndighedsindsatsen primært i Beskæftigelsesministeriet, herunder især AT, men også eksempelvis i Miljøstyrelsen og Sundhedsstyrelsen.

NFA indgår i en tæt og løbende dialog med Beskæftigelsesministeriet og især AT for at sikre, at forsknings-, udrednings- og overvågningsbaseret viden udnyttes effektivt i myndighedsindsatsen. Det systematiske samarbejde om udvikling af videngrundlaget for myndighedsindsatsen styrkes.

NFA giver bud på løsning af aktuelle og kommende arbejdsmiljøpolitiske problemstillinger og udarbejder med kort varsel notater og rapporter af høj faglig kvalitet om afgrænsede problemstillinger. NFA udarbejder enten selv dokumentationen eller indhenter dokumentationen fra eksterne forskere. NFA udpeger på eget initiativ væsentlige arbejdsmiljøproblestillinger, som kræver yderligere forskning eller udredning, og varsler myndighederne om mulige arbejdsmiljørisici, som på anden måde skal håndteres.

Et væsentligt element i det faglige videnberedskab er den kortlægning, der finder sted med NFA's program for surveybaseret overvågning af danskernes arbejdsmiljø i 'Arbejdsmiljø og Helbred' (AH) samt 'Virksomhedernes Arbejdsmiljø Indsats' (VAI). Programmet giver baseret på medarbejdernes selvrapportering aktuel indsigt i arbejdstagernes arbejdsmiljø og helbred samt arbejdspladsernes arbejdsmiljøindsats. Der vil i strategiperioden blive arbejdet videre med at udvikle den digitale og analoge formidling af undersøgelserne. Der vil være fokus på at gennemføre analyser af data, der kan skabe grundlag for at identificere forhold, der kræver særlig opmærksomhed både forskningsmæssigt, fra myndighederne og fra arbejdspladserne. En viden, som myndigheder og arbejdspladser også kan bruge til at målrette indsatser.

NFA's data fra AH og VAI stilles til rådighed som åben datasource for alle interessenter. NFA arbejder med let og anvendelig formidling og online data præsenteret i visualiseringsprogrammet "Tableau", der løbende udbygges med nye data. En øget udbredelse af data skal bidrage til at sikre, at arbejdsmiljøaktørerne har kendskab til de væsentligste aktuelle arbejdsmiljøudfordringer.

Uddannelse

NFA er som sektorforskningsinstitution forpligtet til at deltage i uddannelsen af studerende og forskere inden for sine forskningsfaglige kerneområder.

For at arbejdsmiljøsystemet kan få dækket sit nuværende og fremtidige vidensbehov er det afgørende, at arbejdsmiljøforskningen vedvarende tilføres nye talentfulde forskere. Det sker ved, at forskere fra NFA:

- vejleder bachelor-, speciale- og ph.d.-studerende
- underviser ved uddannelsen af speciallæger i arbejdsmedicin
- medvirker til undervisning af studerende på universiteterne
- kvalificerer sig til at blive adjungeret til et universitet

og at NFA

- sikrer, at forskerforløbene på NFA bliver succesfulde og resulterer i en positiv seniorforskerbedømmelse
- gennem et internationalt udvekslingsprogram for forskere sikrer en vedvarende kompetenceudvikling og tilknytter internationale gæsteprofessorer til NFA
- bidrager til efteruddannelse af rådgivere og andre arbejdsmiljøprofessionelle.

Resultatmål

Titel	Resultatmål	Vægt	2019	2020	2021	2022
Mål 1. Forskningskvalitet	Faglig kvalitetssikring af forskningen ved publicering af mindst 2,0 artikler pr. forskerårsværk i internationale anerkendte tidsskrifter med peer-review.	35 pct.	2,0	-I-	-I-	-I-
Mål 2. Tematiseret forskningsformidling	Nye resultater fra NFA's forskning og arbejdsmiljømonitorering skal omsættes til sammenhængende og anvendelig vidensformidling i form af tematiserede nyhedsbreve målrettet NFA's målgrupper. NFA skal derfor udgive mindst 10 tematiserede forskningsnyhedsbreve.	10 pct.	10 tematiserede forskningsnyhedsbreve.	-I-	-I-	-I-
Mål 3. Impact af tematiseret forskningsformidling	NFA skal udvikle og afprøve et spørgebatteri, der skal måle impact af de tematiserede nyhedsbreve og danne grundlag for at fastlægge et impact-resultatmål fra 2020.	5 pct.	NFA skal udvikle og afprøve et spørgebatteri, der skal indgå i årlige kvantitative effektmålsundersøgelsen blandt NFA's nyhedsbrevsabonnenter.	Nyt resultatmål fastlægges	-I-	-I-
Mål 4. Impact af forskningsviden	65 % af dem, der helt eller delvist arbejder med arbejdsmiljø og som har kendskab til viden fra NFA skal vurdere, at de har kunnet anvende NFA-viden i deres arbejde eller på deres arbejdsplads.	5 pct.	65 %	-I-	-I-	-I-
Mål 5. Videudvikling af samlet koncept for impactmåling af NFA's brede formidling	NFA skal i 2019 udvikle og gennemføre en kvantitativ effektmålsundersøgelse blandt VFA's nyhedsbrevsabonnenter. Undersøgelsen skal danne grundlag for et impact-resultatmål fra 2020.	10 pct.	NFA har i 2019 gennemført en kvantitativ effektmålsundersøgelse blandt VFA's nyhedsbrevsabonnenter og udarbejdet et resultatmål fra 2020.	Nyt resultatmål fastlægges	-I-	-I-
Mål 6. Uddannelse af nye forskere	Rekrutteringsgrundlaget for fremtidens forskere skal sikres ved, at mindst 5 ph.d.-studerende årligt uddannes (treårige rullende gennemsnit).	10 pct.	5	5	5	5

Mål 7. Analyser og dokumentation til myndighedernes arbejdsmiljøindsats	Igennem tæt dialog med Arbejdstilsynet og departementet sikres det, at der udarbejdes fem analyser, der understøtter den samlede arbejdsmiljøindsats, herunder politikudviklingen.	10 pct.	5	-I-	-I-	-I-
Mål 8. Ny viden 2019	NFA udarbejder inden udgangen af januar 2020 en oversigt over den væsentligste nye arbejdsmiljøviden 2019. Videnoversigten skal perspektivere og give eksempler på hvordan den nye viden kan anvendes af arbejdspladser og myndigheder. Desuden vil oversigten give nyttig viden til arbejdsmarkedets parter, rådgiverne, medarbejdere og ledelsen på arbejdspladserne.	5 pct.	Ny viden 2019	Ny viden 2020	Ny viden 2021	Ny viden 2022
Mål 9. Overvågning af danskernes arbejdsmiljø	NFA offentliggør resultaterne af undersøgelsen 'Arbejdsmiljø og Helbred 2018' og færdiggøre dataindsamling af VAI2019.	5 pct.	1. Notat 'Fakta om danskernes arbejdsmiljø 2018' udarbejdes og offentliggøres i første kvartal af 2019. 2. Data fra spørgeskemaundersøgelsen 'Arbejdsmiljø og helbred i Danmark 2018' digitaliseres i visualiseringsværktøjet Tableau på NFA's hjemmeside i første kvartal 2019. 3. Der udarbejdes i 2019 på grundlag af AH og VAI og efter input fra AT og BM mindst fem analyser målrettet konkrete emner eller problemstillinger 4. Dataindsamling af VAI2019.	-	-	-

Hertil kommer interne resultatmål, der samlet vægtes med 5%.